

Research Paper

Investigating the Effect of Covid-19 on the Social Functions of Third Places The Case Study of Cafes in Tabriz

Farnaz Dibazar^a, Sahar Toofan^{a*}, Siroos Jamali^a, Nima Valizadeh^a

^a. Department of Architecture, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

ARTICLE INFO

Keywords:

Social Sustainability,
Third Place,
Public Place,
Covid-19,
Café.

Received:
7 July 2022

Received in revised form:
5 October 2022

Accepted:
8 November 2022
pp.61-70

ABSTRACT

Third places, with the help of their characteristics, create stability and increase resilience in cities. They have a high support capability in times of crisis and are effective in the social stability of the society. When the emerging crisis disrupts the support role of the third place, the potential for public assistance and unity in the face of the crisis is reduced. The outbreak of the Covid-19 virus is an example of this crisis, which can weaken social stability due to the mandatory restrictions that come with it, in addition to the health problems imposed on society. Cafes are a concrete example of third places that, with the aim of the pathology of the covid-19 pandemic on social stability formed by them, in the present study, the effect of five components of weakening the economy, fear of disease, decreasing social interactions, decreasing the sense of place and decreasing accessibility on the weakening of stability was investigated. Social security was paid due to covid-19. The research method is descriptive-analytical and correlational. The questionnaire was designed in the Likert scale and AMOSE software and structural equation analysis method were used for data analysis. The number of usable samples according to Cochran's formula and Morgan's table is 392 samples. The results of the research showed that the fear of disease with 99% confidence with a standardized coefficient of 0.468% has the greatest effect on reducing social stability. Also, the two components of decreasing social interactions and decreasing accessibility with 95% confidence, respectively, with standard coefficients of 0.160 and 0.056%, after the component of fear of disease, have the greatest direct effect in weakening the social stability formed by cafes in Tabriz city. The effect of the components of the sense of place with a coefficient of -0.236 due to the effect on the fear of disease and the economy with an effective coefficient of 0.067 on the social stability formed in cafes is indirect.

Citation: Dibazar, F., Toofan, S., Jamali, S., & Valizadeh, N. (2022). Investigating the Effect of Covid-19 on the Social Functions of Third Places The Case Study a Cafes in Tabriz. *Journal of Sustainable City*, 5 (3), 21-37.

<http://doi.org/10.22034/JSC.2021.284812.1465>

* . Corresponding author (Email: sahar.toofan@iaut.ac.ir)

Copyright © 2022 The Authors. Published by Iranian Geography and Urban Planning Association. This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Third places, with the help of their unique features, by recognizing the everyday life of citizens and creating a suitable platform for dialogue, increasing attachment, socializing and establishing new relationships, and finally repairing and creating social interactions, cause the sustainable formation and increase resilience in cities and achieve social goals of sustainable development such as social justice, popular participation, awareness for sustainability, social solidarity, security, sense of responsibility, valuing the city's indigenous traditions, and improving citizens' quality of life. Social sustainability, through its components and direct effects on quality of life indicators, economic and environmental dimensions, also affects sustainable development. On the other hand, third places in times of crisis have a high level of support and cause the formation of voluntary and spontaneous assistance to resolve the problem and raise the level of resilience by creating a process of connecting a set of adaptive capacities to a positive functional path and adaptation after a disaster. When a crisis arises, that disrupts the functioning of third spaces, the potential for public assistance is diminished. The prevalence of infectious diseases such as Covid-19 is an example of this crisis, which due to the overcrowding factor in the spread of the disease, third places that contribute to unity and social stability are significantly limited and, in some cases, closed. In the first four months after the outbreak of Covid-19, with more than 2.8 million cases worldwide, an international health crisis and concern. Due to the contagious nature of the virus, it is recommended to limit social interactions. By affecting safety, health, financial security, and the sense of security, Covid-19 has potentially undermined social stability and the overall stability of economic systems. Considering the importance of social sustainability and the role of third places in urban life and interactions, this study aimed to study the consequences of the Covid-19 pandemic effect on the performance of cafes as a tangible and famous example of third

places, social stability, and recognition of their damages, replacement, and elimination of damages in the pandemic, and possible future crises. The present study seeks to answer the question that, assuming the influence of third places on social sustainability, what is the effect of Covid-19 on the components of social sustainability related to cafes in Tabriz as an example of a third place?

Methodology

The present study investigated the effects of five components of weakening economy, fear of disease, decreased social interactions, decreased sense of place, and reduced accessibility on the weakening of social stability due to Covid-19. The study is part of correlational and descriptive-analytical researches and is based on library documents and questionnaires. Because the study has several latent variables, to investigate the effect of the Covid-19 pandemic on social stability and its components, structural equation modeling based on covariance was used to confirm or reject the assumptions, the degree of the direct and indirect effect of each variable also be reviewed. The questionnaires are based on the Likert scale, and AMOS software is exerted to analyze the data. The statistical population includes all cafes in Tabriz. The number of samples is 392, and the participants in the study have both females and males, in the age range of 15-55 years.

Results and discussion

All components studied in this study have a direct and indirect impact on social sustainability. Fear of disease with 99% confidence with a standard coefficient of 0.468% has the most significant effect on reducing social sustainability. Also, the two components of reduced social interactions and accessibility with 95% confidence with standard coefficients of 0.160 and 0.056%, respectively, after the element of fear of disease, have the most significant direct impact on undermining social stability formed by cafes in the city of Tabriz. The effect of sense of place components with a coefficient of -0.236 is indirectly due to the

impact on fear of disease and the economy with an impact factor of 0.067 with an effect on social interactions on social stability formed in cafes.

Conclusion

The pathology of the Covid-19 pandemic examined the social sustainability formed by cafes in five components: economy, accessibility, social interaction, fear of disease, and sense of place. The results show that all components have a direct and indirect impact on social sustainability. The three components of fear of illness, social interactions, and accessibility have the most direct impact, respectively. The component of economics indirectly affects social stability by directly affecting social interactions. The sense of place component is inversely related to the fear component of the disease and indirectly affects social stability. In a way that with increasing fear of disease, the sensation decreases. It seems that controlling the fear of disease can have a positive effect on other components. Also, fear of disease is one of the factors reducing the presence of cafes in the city of Tabriz. The severity of the fear factor can be reduced by improving the environment of the cafes, taking into account the health points, controlling the population of the people present in the cafe, creating

individual distances or spatial separations (for example, glass partitions) until the control of Covid-19 as a fear factor. Considering the effect of social interactions on social stability and the decrease in interactions due to the decline in attendance in the Covid-19 period; creating an effective connection between cyberspace and cafes as an example of a third place, creating the potential to relive the memories created by being in cafes and providing a platform for the formation of virtual social interactions, can be effective in cover the limitations of attending cafes as an example of a third place, and prevent the reduction of social stability.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

بررسی تأثیر پاندمی کووید ۱۹ بر کارکردهای اجتماعی مکان‌های سوم مطالعه موردی: کافه‌های شهر تبریز*

فرناز دیبازر - گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
سحر طوفان^۱ - گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
سیروس جمالی - گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران
نیما ولیزاده - گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

چکیده

مکان‌های سوم به کمک ویژگی‌های خود باعث ایجاد پایداری و افزایش تاب‌آوری در شهرها می‌شوند. آن‌ها در مواقع بحران قابلیت حمایتگری بالایی دارند و در پایداری اجتماعی جامعه اثرگذار هستند زمانی که بحران به وجود آمده باعث ایجاد اختلال در نقش حمایتی مکان سوم شود پتانسیل کمک‌های مردمی و اتحاد در مقابل بحران کاهش پیدا می‌کند. شیوع ویروس کووید ۱۹ نمونه‌ای از این بحران است که با توجه به محدودیت‌های اجباری همراه خود علاوه بر مشکلات سلامتی تحمیل شده بر یک جامعه می‌تواند باعث تضعیف پایداری اجتماعی شود. کافه‌ها نمونه‌ای ملموس از مکان‌های سوم هستند که باهدف آسیب‌شناسی پاندمی کووید ۱۹ بر پایداری اجتماعی شکل‌گرفته به‌واسطه آن‌ها، در پژوهش حاضر به بررسی تأثیر پنج مؤلفه تضعیف اقتصاد، ترس از بیماری، کم شدن تعاملات اجتماعی، کم شدن حس مکان و کم شدن قابلیت دسترسی بر تضعیف پایداری اجتماعی به دلیل کووید ۱۹ پرداخته شد. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی و همبستگی است. پرسشنامه در طیف لیکرت طراحی شده و از نرم‌افزار و AMOSE و روش معادلات ساختاری تحلیل برای تحلیل داده‌ها استفاده شده است. تعداد نمونه‌های قابل استفاده با توجه به فرمول کوکران و جدول مورگان ۳۹۲ نمونه است. نتایج پژوهش نشان داد ترس از بیماری با اطمینان ۹۹ درصد با ضریب استاندارد ۰/۴۶۸ درصد بیشترین تأثیر را در کم شدن پایداری اجتماعی دارد. همچنین دو مؤلفه کم شدن تعاملات اجتماعی و کم شدن قابلیت دسترسی با اطمینان ۹۵ درصد به ترتیب با ضریب استاندارد ۰/۱۶۰ و ۰/۰۵۶ درصد بعد از مؤلفه ترس از بیماری، بیشترین تأثیر مستقیم را در تضعیف پایداری اجتماعی شکل‌گرفته به‌واسطه کافه‌ها در شهر تبریز دارند. تأثیر مؤلفه‌های حس مکان با ضریب ۰/۲۳۶ - به‌واسطه تأثیر بر ترس از بیماری و اقتصاد با ضریب تأثیر ۰/۰۶۷ با تأثیر بر تعاملات اجتماعی بر پایداری اجتماعی شکل‌گرفته در کافه‌ها به‌صورت غیرمستقیم است.

اطلاعات مقاله

واژگان کلیدی:

پایداری اجتماعی، مکان سوم، مکان عمومی، کووید ۱۹، کافه.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۱/۰۴/۱۶

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۱/۰۷/۱۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۱/۰۸/۱۷

صص. ۷۰-۶۱

استناد: دیبازر، فرناز؛ طوفان، سحر؛ جمالی، سیروس و ولیزاده، نیما. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر پاندمی کووید ۱۹ بر کارکردهای اجتماعی مکان‌های سوم مطالعه موردی: کافه‌های شهر تبریز. *مجله شهر پایدار*، ۵ (۳)، ۷۰-۶۱.

<http://doi.org/10.22034/JSC.2021.284812.1465>

* این مقاله برگرفته از رساله دکترای خانم فرناز دیبازر در رشته معماری با راهنمایی نویسنده دوم و سوم و مشاوره نویسنده چهارم در واحد تبریز، دانشگاه آزاد می‌باشد.

مقدمه

مکان‌های سوم با ایجاد بستر مناسب برای گفتگو و روابط جدید (Hanks et al., 2020:2) بین شهروندان باعث تحقق اهداف اجتماعی توسعه پایدار در مفاهیمی چون: عدالت و همبستگی اجتماعی، مشارکت مردمی، آگاهی برای پایداری، امنیت، مسئولیت‌پذیری، ارزش‌گذاری به سنت‌های بومی شهر و ارتقا کیفیت زندگی شهروندان (جوان مجیدی و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۰) شده و در انسجام محله، توسعه اقتصادی، ایجاد سرمایه اجتماعی و امنیت شهری تأثیر مثبت دارند (Williams & Hipp, 2019:74). این مکان‌ها تأثیر عمیقی بر حس مکان، رفاه اجتماعی، مشارکت اجتماعی و روابط بین فردی و در نهایت تأثیر مثبت در شهر، تعاملات اجتماعی و پایداری اجتماعی دارند. آنچه این پژوهش را از سایر مطالعات انجام‌گرفته متمایز می‌کند، توجه به کم شدن پایداری اجتماعی شکل‌گرفته در کافه‌ها به‌عنوان مکان‌های سوم به‌واسطه تأثیرات کووید-۱۹ می‌باشد. مطالعات چاپ‌شده در مورد کووید-۱۹ بیشتر بر موارد پزشکی تمرکز دارد. در موارد مطالعات غیرپزشکی در ایران موضوعات مسئولیت مدنی دولت در قبال بیماری‌های واگیر (السان، ۱۳۹۹: ۲۴۰) و جرائم محیط زیستی ناشی از کووید-۱۹ (صبوری‌پور و احمدی، ۱۳۹۹: ۳۲۴) مشاهده شد. کم بودن مطالعات در زمینه پایداری شهری و بحران کووید-۱۹ در حالی است که در بحران جهانی ایجادشده توجه به این موضوعات، پایداری اجتماعی و افول سرمایه اجتماعی (سلیمانی و همکاران، ۱۳۹۹: ۲۸۰) برای کم کردن و ترمیم آسیب‌های وارده ضروری است. پایداری اجتماعی شامل مؤلفه‌های توانمندسازی، مشارکت، قابلیت دسترسی، رفاه، هویت، دیدگاه، میراث، اتحاد و همبستگی اجتماعی، سلامت، امنیت، اشتغال، جمعیت، آموزش، مسکن و محیط (سالمی و همکاران، ۱۳۹۰: ۵۹) است و بر روی شاخص‌های کیفیت زندگی، ابعاد اقتصادی و زیست‌محیطی و توسعه پایدار تأثیرگذار است. بدون وجود مؤلفه‌هایی مانند امنیت اجتماعی، مشارکت اجتماعی، اعتماد اجتماعی، هویت و حس تعلق نمی‌توان به حفاظت از منابع اقتصادی و زیست‌محیطی پرداخت (جوان مجیدی و همکاران، ۱۳۹۷: ۳۳). به‌عبارت‌دیگر پایداری اجتماعی هدف نهایی و پایداری محیطی و اقتصادی اهداف کوتاه‌مدت توسعه پایدار هستند (Assefa & Frostell, 2007:72). از طرفی مکان سوم در بحران‌های یک جامعه با ایجاد ارتباط پایدار در سطح فردی و جمعی، ایجاد غرور مدنی و افزایش حس مکان و حس تعلق (Latham & Layton, 2019:9)، باعث شکل‌دهی کمک‌های داوطلبانه برای رفع بحران و بالا بردن سطح تاب‌آوری می‌شود. زمانی که بحران به وجود آمده باعث اختلال در کارکرد فضاهای سوم شود پتانسیل کمک‌های مردمی کاهش می‌یابد. شیوع بیماری‌های مسری نمونه‌ای از این بحران است که به دلیل عامل بودن ازدحام افراد در انتشار بیماری عملکرد مکان‌های سوم که عامل اتحاد و پایداری اجتماعی هستند محدود شده و در برخی موارد به تعطیلی کشیده می‌شوند. کووید-۱۹ در چهار ماه اول پس از شیوع با ابتلای بیش از ۲/۸ میلیون مورد در جهان یک بحران بهداشتی، اجتماعی و نگرانی بین‌المللی است که تعطیلی‌های اجباری و سیاست مصونیت گله‌ای با تحمیل فشار اقتصادی، روانی و انسانی، پایداری اجتماعی و ثبات کلی سیستم‌های اقتصادی را تضعیف کرده‌اند (Perugini & Vladislavljević, 2021:147). با توجه به اهمیت پایداری اجتماعی و نقش مکان‌های سوم در زندگی و تعاملات شهری، هدف از پژوهش حاضر مطالعه پیامدهای تأثیر پاندمی کووید-۱۹ بر عملکرد کافه‌ها به‌عنوان نمونه ملموس و پرمخاطب مکان‌های سوم در پایداری اجتماعی و شناخت آسیب‌های ناشی از آن‌ها، جایگزینی و رفع آسیب‌های وارده در پاندمی کووید-۱۹ و بحران‌های احتمالی آینده است. پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سؤالات است که با فرض تأثیرگذاری مکان‌های سوم بر پایداری اجتماعی، پاندمی کووید-۱۹ چه تأثیری بر مؤلفه‌های پایداری اجتماعی مرتبط با کافه‌های شهر تبریز به‌عنوان نمونه از مکان سوم دارد؟

مبانی نظری

تأثیر پاندمی کووید ۱۹ بر کارکرد مکان‌های عمومی

مکان‌های عمومی میزبان پیوندهای اجتماعی (Felder, 2020:676) هستند. مهم‌ترین ویژگی اپیدمی کووید ۱۹ گسترش به‌واسطه مکان است که عمدتاً به استراتژی‌های کنترل جمعی بستگی دارد (Franch-Pardo et al., 2020:9). با اعمال محدودیت‌ها تعاملات اجتماعی از مکان‌های عمومی به درون محله‌ها کشیده شده و با محدود شدن حرکت‌های درون‌شهری و افزایش اوقات فراغت حاصل از تعطیلی‌های اجباری، تعامل با اطرافیان و همسایگان بیشتر شده است (Glover, 2021:284). محدودیت در استفاده از فضای عمومی، فاصله‌گذاری فیزیکی و کاهش تعاملات اجتماعی از سیاست‌های کاهش انتقال کووید ۱۹ و حفظ سلامت عمومی است، اما خود مشکلاتی به همراه دارند. اعمال محدودیت‌ها درک ناامنی را افزایش می‌دهد (Acuto, 2020:317)، محدود شدن استفاده از وسایل نقلیه عمومی برای بخشی از جمعیت که مجبور به تردد و حفظ سطح عادی یا بالایی از تعاملات هستند (Dolbeault & Turinici, 2020: 36) مشکل‌ساز بوده و بار روانی محدود شدن استفاده از مکان‌های عمومی به‌واسطه کم شدن تعاملات اجتماعی قابل توجه است.

مکان سوم

دوستی‌ها و آشنایی‌های محدود به زندگی خصوصی نیروی بالقوه و خلاقیت شهر را به‌عنوان منبع مهم توسعه پایدار (مشکینی و همکاران، ۱۳۹۹: ۳۸۶) از بین می‌برد. شهر با ایجاد مکانی جذاب برای کار و زندگی (ابراهیم‌زاده و نیری، ۱۳۹۷: ۱۹) و حذف محدودیت‌های فیزیکی، اجتماعی و فرهنگی تبدیل به شهری خلاق می‌شود. این امر نیروی محرکه رشد و توسعه اقتصادی شهر است (مشکینی و همکاران، ۱۳۹۹: ۳۹۷). توسعه پایدار شهری نیازمند ایجاد و تقویت ویژگی‌های پایداری در زندگی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، کالبدی و عملکردی است (سراتی و حج‌فروش، ۱۳۹۸: ۳۶) و مکان‌های سوم به کمک هفت ویژگی خود باعث ایجاد حضور پذیری و شکل‌گیری روابط صمیمانه بین افراد (دیبازر و همکاران، ۱۴۰۰)، تقویت پایداری اجتماعی و جلوگیری از انزوای اجتماعی می‌شوند. آن‌ها ساده، بی‌حدوخصر و به دلیل مقرون‌به‌صرفه بوده گزینه‌های مناسب برای حضور دائم شهروندان هستند (Hickman, 2013:232). ارتباطات اجتماعی ویژگی اصلی مکان سوم است (Lee & Severt, 2017:215). مکان‌های سوم موضوعی فراتر از فضای خدمات دهنده و بخش مهمی از زندگی روزانه هستند و مردم به‌طور هدفمند در آن‌ها حضور دارند (Soja, 1998:138). این مکان‌ها با بالا بردن حس مکان و ایجاد فضاهای بین نسلی می‌توانند درک اجتماعی و عاطفی بین گروه‌های سنی را تقویت کرده و هماهنگی مدنی را افزایش دهند (Biggs & Carr, 2015:103).

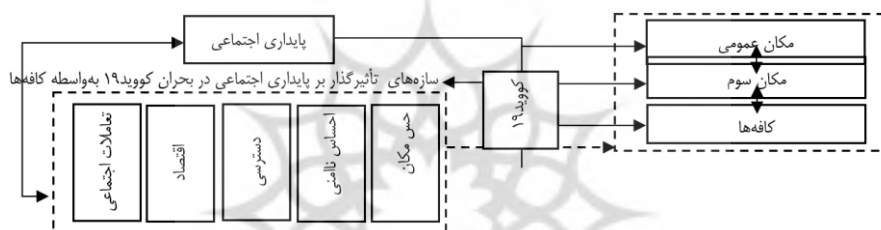
مکان سوم بخشی از مکان عمومی

کیفیت زندگی مطلوب برای شکوفایی شهری ضروری است و ادراک معانی در ایجاد کیفیت تأثیرگذار است (رفیعیان و همکاران، ۱۳۹۸: ۴۱۲). این موضوع از طریق افزایش استفاده از فضاهای عمومی، انسجام اجتماعی و هویت مدنی را بهبود و امنیت مال و جان مردم را تضمین می‌کند (صفایی‌پور و همکاران، ۱۳۹۶: ۳۸). به‌طور مثال در یک کافه به‌عنوان نمونه‌ای از مکان عمومی و مکان سوم بوی قهوه پخش شده در محیط ادراک لذت‌بخش و خوشحال‌کننده‌ای را رقم می‌زند. حوزه عمومی فضای گفتمان است که شهروندان می‌توانند آزادانه با یکدیگر ملاقات گفتگو کنند. مکان سوم زیرمجموعه مکان‌های عمومی شهری است؛ مکانی که وجود آن‌ها در شهر ضروری است. شکل جدید شهرنشینی با محیط‌هایی با قابلیت گفتمان، ایجاد لذت، معاشرت و برابری گره‌خورده است. این محیط‌ها می‌توانند به شکل حوزه و قلمرو عمومی (نقی‌زاده، ۱۳۹۶: ۸۴) و یا مکان باشند. در این میان مکان سوم به‌عنوان یک مکان عمومی با تأثیر بر کهن‌الگوها، اسطوره و فرهنگ جامعه باعث شکل‌دهی افکار عمومی و رفتارهایی بر اساس عرف جامعه می‌شود (براتی و

کاکوند، ۱۳۹۵: ۷). مکان‌های سوم به واسطه تعاملات می‌توانند تبدیل به برندهای شهری شوند و خود را در هویت شهر جای دهند (رفیعیان و همکاران، ۱۳۹۸: ۸۹).

مکان سوم و پایداری اجتماعی

جهانی‌شدن عاملی برای تحولات در نظریات توسعه پایدار است (نظریان و رحیمی، ۱۳۹۲: ۱۲۶). پایداری اجتماعی یکی از سه جزء اصلی گفتمان توسعه پایدار اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی است (Colantonio, 2009:866). پایداری اجتماعی یک مفهوم هنجاری است و با شاخص‌های مشارکت اجتماعی، برآورده شدن نیازهای انسانی، کیفیت زندگی (جوان مجیدی و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۲-۲۹)، فعالیت گروه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی در عین یکپارچگی اجتماعی، کنش متقابل اجتماعی و کم کردن فاصله طبقاتی در ارتباط است (امین و نظریان، ۱۳۹۹: ۴). مکان‌های سوم به واسطه ویژگی‌های خود بستر شکل‌گیری و رشد شاخص‌های پایداری اجتماعی را فراهم می‌کنند. مکان‌های سوم از طریق مکانیسم‌های تحریک، پشتیبانی، محافظت و مراقبت به‌عنوان منبع تاب‌آوری در مقیاس فرد، خانواده و اجتماع عمل می‌کنند (Finlay et al., 2019:2-4) و فرصت‌هایی طلایی برای رفع چالش‌های اساسی جامعه از جمله انزوای جنایت، کمبود آموزش، اعتیاد، عدم تحرک جسمی، سوءتغذیه و قطبی شدن جامعه هستند (حاتمی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۲).

شکل ۲. مدل مفهومی پژوهش

محدوده مورد مطالعه

شهر تبریز با ۲۴۴۵۱ کیلومتر مربع وسعت، سومین شهر بزرگ ایران محسوب می‌شود. شهر تبریز به ۱۰ منطقه شهرداری تقسیم شده است. در پژوهش حاضر جهت بررسی آسیب‌های وارده بر مؤلفه‌های پایداری اجتماعی مرتبط با کافه‌ها، به دلیل تمرکز کافه‌ها در مناطق شهری ۱، ۲ و ۵ این مناطق به‌عنوان نمونه مورد مطالعه انتخاب شدند.

شکل ۱. موقعیت منطقه مورد مطالعه

روش پژوهش

پژوهش از نوع همبستگی و توصیفی-تحلیلی است. پژوهش دارای چندین متغیر پنهان است که برای بررسی آن‌ها از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری بر پایه کواریانس استفاده شد تا بتوان علاوه بر تأیید یا رد مفروضات تأثیر مستقیم و غیرمستقیم هر یک از متغیرهای مورد مطالعه را بررسی کرد (Hair Jr et al., 2017:120). پرسشنامه‌ها در طیف لیکرت طراحی و به کمک نرم‌افزار Amos مدل‌سازی و تحلیل شده است. بر اساس نتایج آمار سال ۱۳۹۵ جمعیت شهر تبریز ۱۷۲۴۳۶۸ نفر تخمین زده شده است. جامعه آماری شامل تمام کافه‌های شهر تبریز می‌باشد. با توجه به پراکندگی نامتناسب منطقه‌ای کافه‌ها در شهر تبریز و باهدف بررسی کافه‌هایی با محبوبیت بالا، به کمک نظرسنجی آنلاین از افراد خواسته شد تا ۳ کافه محبوب خود را ذکر کنند، از بین کافه‌های معرفی شده ۱۰ کافه بر مبنای بیشترین رأی انتخاب شد. بیشترین کافه‌های انتخابی در مناطق ۱، ۲ و ۵ بود. لذا کافه‌های انتخابی در این مناطق هستند. شرکت‌کنندگان در پژوهش شامل هر دو جنس زن و مرد و در بازه سنی ۱۵-۵۵ سال می‌باشند. با توجه به فرمول کوکران و جدول مورگان ۳۸۴ نمونه برای انجام پژوهش حاضر نیاز بود که با در نظر گرفتن امکان قابل‌استفاده نبودن برخی پرسشنامه‌ها ۴۰۰ پرسشنامه به صورت حضوری و آنلاین توزیع گردید که در نهایت ۳۹۲ پرسشنامه مطلوب در اختیار بود.

جدول ۱. شاخص‌های پژوهش

بعد	شاخص‌ها	زیر شاخص‌ها	منابع
۵ ۴ ۳ ۲ ۱	فردی	حس مکان، احساس ناامنی	صادقی و همکاران، ۱۳۹۴؛ جوان مجیدی و همکاران، ۱۳۹۷؛
	اجتماعی	تعاملات اجتماعی، محدودیت‌های دسترسی	سرایبی و حج‌فروش، ۱۳۹۸؛ سلیمانی و همکاران، ۱۳۹۹؛ بگس و
	اقتصادی	تغییر در شرایط اقتصاد و کسب‌وکار افراد جامعه	کار، ۲۰۱۵؛ پروجینی و ولادیساولویچ، ۲۰۲۱؛ کولاتونیو، ۲۰۰۹.

یافته‌ها

پایداری اجتماعی مؤلفه‌های اقتصادی، کالبدی، زیست‌محیطی و اجتماعی را در برمی‌گیرد (جوان مجیدی و همکاران، ۱۳۹۷: ۳۲). برای بررسی تأثیر بحران کووید ۱۹ بر پایداری اجتماعی شکل گرفته در به‌واسطه کافه‌ها ابتدا نیاز بود مؤلفه‌های پایداری اجتماعی در سه محدوده عینی، اجتماعی و احساسی که با کافه‌ها مرتبط هستند و در زمان پاندمی کووید ۱۹ می‌توانند دچار آسیب شده باشند، شناسایی شوند.

جدول ۲. مؤلفه‌های استخراجی تأثیرگذار بر پایداری اجتماعی در بحران کووید ۱۹ به‌واسطه کافه‌ها

مؤلفه	توضیح مفروضات
تضعیف اقتصاد	اقتصاد به‌عنوان عامل مهم در پایداری به دلیل محدودیت‌های اجباری حاصل از کرونا تضعیف آن شده است.
ترس از بیماری	ترس از بیمار شدن با حضور در کافه‌ها امنیت و بهداشت لازم برای پایداری اجتماعی را بر هم می‌زند.
کم شدن تعاملات اجتماعی	فاصله‌گذاری اجتماعی باعث کم شدن تعاملات اجتماعی در کافه‌ها به‌عنوان مؤلفه پایداری اجتماعی شده است.
کم شدن حس تعلق مکان	حس مکان عاملی مهم در پایداری اجتماعی و کافه‌ها است که بر اثر محدودیت‌های دوران کووید ۱۹ می‌تواند کم شود.
کم شدن پایداری اجتماعی	تأثیر کووید ۱۹ بر مؤلفه‌های پایداری اجتماعی می‌تواند موجب تضعیف آن در کافه‌ها به‌عنوان نمونه‌ای از مکان سوم گردد.
کم شدن قابلیت دسترسی	حضور پذیری کافه پیش‌زمینه تعاملات اجتماعی و پایداری است که محدودیت‌های اجباری باعث تضعیف آن شده است.

بر اساس مبانی نظری پژوهش ابتدا مدل اولیه طراحی و سپس به روش تحلیل عاملی تأییدی^۱ نیکویی برازش مدل^۲ بررسی شد. کم شدن پایداری اجتماعی متغیر مستقل پژوهش و متغیرهای وابسته شامل تضعیف اقتصاد، ترس از بیماری، کم شدن تعاملات اجتماعی به دلیل، کم شدن حس مکان و کم شدن قابلیت دسترسی است. پژوهش حاضر دارای ۵ متغیر پنهان است. سوالات پژوهش برای هر متغیر بعد از حذف سوالات بدون پایایی لازم ۳ تا ۵ و در مجموع ۲۱ عدد می باشد که با توجه به جامعه آماری مطلوب است. نتایج خروجی $CFI=0/090$, $RMSEA=0/044$, $CMIN=2/950$, $IFI=0/90$ و $TLI=0/90$ را نشان داد که همگی در بازه قابل قبول قرار دارند. پس از اطمینان از مناسب بودن شاخص های برازش مدل، پایایی و روایی سازه ای برای هر متغیر بررسی شد. پس از اطمینان از پایایی و روایی سازه ها، مدل SEM با توجه به مدل پژوهش و مدل CFA ترسیم شده و آزمون تست فرضیه ها انجام گرفت.

جدول ۳. نتایج آزمون تست فرضیه ها برای متغیرها

		ضرایب استاندارد	خطای استاندارد	نسبت بحرانی مسیر	سطح معناداری	ضرایب استاندارد
پایداری اجتماعی	اقتصاد	۰/۱۶۲	۰/۰۹۶	۱/۶۸۲	۰/۰۹۳	۰/۰۹۵
	قابلیت دسترسی	۰/۱۳۴	۰/۰۴۲	۳/۲۲۹	۰/۰۰۱	۰/۰۵۶
	تعاملات اجتماعی	۰/۳۷۸	۰/۱۲۵	۳/۰۱۷	۰/۰۰۳	۰/۱۶۰
	ترس از بیماری	۰/۳۹۶	۰/۰۴۹	۷/۹۹۸	***	۰/۴۶۸
	حس مکان	۰/۰۹۲	۰/۰۵۸	۱/۵۷۴	۰/۱۱۶	۰/۰۸۹
تأثیر مؤلفه ها بر یکدیگر	اقتصاد	-۰/۱۰۶	۰/۰۲۳	-۴/۵۷۱	***	
	ترس از بیماری	-۰/۲۲۶	۰/۰۴۳	-۵/۴۸۶	***	
	تعاملات اجتماعی	۰/۰۶۷	۰/۰۲۶	۲/۶۰۶	۰/۰۰۹	

رابطه بین متغیرها زمانی معنی دار است که سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ و نسبت بحرانی مسیر بیشتر از ۱/۹۶ باشد. با توجه به نتایج حاصل از آزمون تست فرضیه ها دو متغیر قابلیت دسترسی و تعاملات اجتماعی با ۹۵ درصد اطمینان و متغیر ترس از بیماری با ضریب ۹۹ درصد اطمینان با کم شدن پایداری اجتماعی شکل گرفته به واسطه کافه ها به دلیل پاندمی کووید ۱۹ در ارتباط است. ترس از بیماری بیشترین ضریب تأثیر را در این اثرگذاری دارد. همه مؤلفه های مورد مطالعه در این پژوهش دارای تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بر روی پایداری اجتماعی هستند. متغیر اقتصاد با اطمینان ۹۵ درصد با متغیر تعاملات اجتماعی در ارتباط مثبت است. لذا به صورت غیرمستقیم بر پایداری اجتماعی شکل گرفته در کافه ها اثرگذار است. به این معنی که با هر واحد افزایش یا کاهش در صورت ثابت ماندن سایر مؤلفه ها ۰/۰۶۷ بر روی متغیر تعاملات اجتماعی اثرگذار است. در بین مؤلفه ها با تأثیرگذاری معنادار بر پایداری اجتماعی شکل گرفته به واسطه کافه ها در شهر تبریز ترس از بیماری با اطمینان ۹۹ درصد بیشترین ضریب تأثیر را با ضریب استاندارد ۰/۴۶۸ به خود اختصاص داده است و پس از آن کم شدن تعاملات اجتماعی با ضریب استاندارد ۰/۱۶۰ و قابلیت دسترسی با ضریب استاندارد ۰/۰۵۶ به ترتیب بیشترین تأثیر را در کاهش پایداری اجتماعی شکل گرفته به واسطه کافه ها در شهر تبریز دارند. بررسی تأثیر مؤلفه ها بر یکدیگر نشان داد هر چند فرضیه تأثیر دو متغیر حس مکان و اقتصاد بر پایداری اجتماعی با محوریت کافه ها تأیید نشد؛ اما آن ها به صورت غیرمستقیم با اثرگذاری بر متغیرهای تعاملات اجتماعی و ترس از بیماری بر پایداری اجتماعی اثرگذار هستند. همچنین دو متغیر حس مکان و اقتصاد خود با یکدیگر در تعامل هستند.

1. Confirmatory Factor Analysis (CFA)

2. Model fit indexes

نتیجه‌گیری

آسیب‌شناسی پاندمی کووید ۱۹ بر پایداری اجتماعی شکل گرفته به‌واسطه کافه‌ها در پنج مؤلفه اقتصاد، قابلیت دسترسی، تعاملات اجتماعی، ترس از بیماری و حس مکان بررسی شد. نتایج نشان می‌دهد همه مؤلفه‌ها دارای تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بر پایداری اجتماعی هستند. به ترتیب سه مؤلفه ترس از بیماری، تعاملات اجتماعی و قابلیت دسترسی بیشترین تأثیر مستقیم را دارند. مؤلفه اقتصاد با اثرگذاری مستقیم بر تعاملات اجتماعی، به‌صورت غیرمستقیم بر پایداری اجتماعی اثرگذار است. مؤلفه حس مکان به‌صورت معکوس با مؤلفه ترس از بیماری در ارتباط بوده و به شکل غیرمستقیم بر پایداری اجتماعی اثرگذار است. به صورتی که با افزایش ترس از بیماری حس مکان کاهش پیدا می‌کند. نتایج نشان داد حس مکان ایجادشده در کافه‌ها با بحران کووید ۱۹ از بین نرفته است؛ و به نظر می‌رسد با برطرف شدن بحران افراد دوباره به حضور در کافه‌ها تمایل خواهند داشت زیرا احساس دل‌تنگی برای حضور در کافه‌ها در دوران پاندمی وجود دارد؛ هرچند این موضوع در پژوهش حاضر در حد فرضیه است و اثبات آن نیاز به پژوهش دارد. با توجه به نتایج به نظر می‌رسد با کنترل ترس از بیماری می‌توان تأثیر مثبتی بر سایر مؤلفه‌ها ایجاد کرد، همچنین ترس از بیماری خود یکی از عوامل کم شدن حضور پذیری کافه‌ها در شهر تبریز است که می‌توان با بهسازی محیط کافه‌ها با در نظر گرفتن نکات بهداشتی، کنترل جمعیت افراد حاضر در کافه، ایجاد فاصله‌های فردی و یا جداسازی‌های فضایی (مثلاً پارتیشن‌بندی شیشه‌ای) تا زمان کنترل کووید ۱۹ به‌عنوان عامل ترس، از شدت اثر فاکتور ترس از بیماری کاست. با توجه به اثرگذاری تعاملات اجتماعی بر پایداری اجتماعی و کم شدن تعاملات به‌واسطه کم شدن حضور پذیری در دوران کووید ۱۹ به نظر می‌رسد ایجاد ارتباط موثر بین فضای مجازی و کافه‌ها به‌عنوان نمونه‌ای از مکان سوم با ایجاد پتانسیل زنده کردن خاطرات ایجادشده از حضور در کافه‌ها و فراهم کردن بستر شکل‌گیری تعاملات اجتماعی به‌صورت مجازی می‌تواند در پوشش محدودیت‌ها حضور در کافه‌ها به‌عنوان نمونه‌ای از مکان سوم تأثیرگذار باشد و از کاهش پایداری اجتماعی جلوگیری کند. با توجه به مطالعات و نتایج انجام‌گرفته در این پژوهش برای مطالعات آینده موضوعات پایداری اجتماعی و فضای مجازی در زمان بحران و همچنین حضور پذیری مکان‌های عمومی و حس مکان در زمان بحران پیشنهاد می‌شود.

منابع

- ۱) ابراهیم‌زاده، عیسی و نیری، ناصر. (۱۳۹۷). سنجش و ارزیابی وضعیت شاخص‌های شهر خلاق مطالعه موردی: مناطق پنج‌گانه شهر زاهدان. *جغرافیا و توسعه*، ۱۶ (۵۲)، ۲۲-۱.
- ۲) امین، کاوه و نظریان، اصغر. (۱۳۹۹). برنامه‌ریزی کالبدی-اجتماعی در شهرک‌های گردشگری مطالعه موردی: شهرک گردشگری امیرکبیر اراک. *جغرافیای فضای گردشگری*، ۹ (۳۴)، ۲۵-۱.
- ۳) براتی، ناصر و کاکاوند، الهام. (۱۳۹۵). کندوکاوی پدیدارشناسانه در راستای شناخت یک انگاره کهن در معماری ایرانی-اسلامی. *فصلنامه باغ نظر*، ۱۳ (۴۲)، ۱۸-۵.
- ۴) جوان مجیدی، جواد؛ مسعود، محمد و مطلبی، قاسم. (۱۳۹۷). ارزیابی سطح پایداری اجتماعی در بافت‌های تاریخی شهری مطالعه موردی: شهر اردبیل. *مجله شهر پایدار*، ۱ (۴)، ۳۶-۱۹.
- ۵) حاتمی‌نژاد، حسین؛ مدانلوچویباری، مسعود و اخوان حیدری، کورش. (۱۳۹۸). تحلیل فضایی زیست پذیری کالبدی کلان‌شهر اهواز. *فصلنامه برنامه‌ریزی توسعه کالبدی*، ۴ (۱)، ۲۳-۱۱.
- ۶) دیبازر، فرناز؛ طوفان، سحر؛ جمالی، سیروس و ولیزاده، نیما. (۱۴۰۰). تأثیر ویژگی‌های عمومی مکان‌های سوم بر تعاملات اجتماعی نمونه موردی: کافه‌های شهر تبریز. *فصلنامه مطالعات شهری*، ۱۰ (۳۹)، ۴۰-۲۹.
- ۷) رفیعیان، محسن؛ رفیعیان، مجتبی و بمانیان، محمدرضا. (۱۳۹۸). تحلیلی بر ادراک «کیفیت معنای مکان» با تأکید بر مکان‌های عمومی شهر یزد. *پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۵۱ (۲)، ۴۲۸-۴۱۱.

- ۸) سالمی، مریم؛ حمزه‌ای، محمدرضا (فریبرز) و میرکزاده، علی‌اصغر. (۱۳۹۰). سنجش پایداری اجتماعی زنان روستایی شهرستان سنقر. *مطالعات اجتماعی - روان‌شناختی زنان (مطالعات زنان)*، ۱ (۹)، ۷۸-۵۵.
- ۹) السان، مصطفی. (۱۳۹۹). مسؤلیت مدنی دولت در قبال بیماری‌های واگیر (بررسی موردی: کووید-۱۹). *تحقیقات حقوقی، ویژه‌نامه حقوق و کرونا*، ۲۳، ۲۴۳-۲۱۵.
- ۱۰) سرائی، محمدحسین و حج‌فروش، شهاب‌الدین. (۱۳۹۸). ظرفیت‌های محله‌ای زمینه‌ساز توسعه پایدار شهری: هم‌بودگی معرف‌های فقر و فضای جغرافیایی (مطالعه موردی: شهر یزد). *برنامه‌ریزی توسعه کالبدی*، ۴ (۲)، ۵۰-۲۵.
- ۱۱) سلیمانی، محمد؛ تولایی، سیمین؛ ساسان‌پور، فرزانه؛ نوروزیان، مهسا و شمعی، علی. (۱۳۹۹). تحلیل نقش قابلیت پیاده‌روی در ارتقای سرمایه اجتماعی محله‌های شهری (مطالعه موردی: محله‌های کلان‌شهر تهران). *پژوهش‌های جغرافیایی برنامه‌ریزی شهری*، ۸ (۲)، ۲۹۷-۲۷۹.
- ۱۲) صیوری‌پور، مهدی و احمدی، اصغر. (۱۳۹۹). جرائم محیط زیستی ناشی از کووید-۱۹: جلوه‌ها و کاستی‌ها. *تحقیقات حقوقی، ویژه‌نامه حقوق و کرونا*، ۲۳، ۳۲۸-۳۰۳.
- ۱۳) صفایی‌پور، مسعود؛ ملکی، سعید؛ حاتمی‌نژاد، حسین و مدانلو‌جویباری، مسعود. (۱۳۹۶). ارزیابی و سنجش مؤلفه‌های شکوفایی شهری در کلان‌شهر اهواز. *جغرافیا و پایداری محیط (پژوهشنامه جغرافیایی)*، ۷ (۲۲)، ۴۷-۳۵.
- ۱۴) مشکینی، ابوالفضل؛ علی‌پور، سمیه و حاجی‌زاده، مریم. (۱۳۹۹). تبیین سطوح خلاقیت شهری در نظام شهری کلان‌شهرها (مطالعه موردی: کلان‌شهر کرج). *پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۵۲ (۲)، ۴۰۰-۳۸۵.
- ۱۵) نظریان، اصغر و رحیمی، محمد. (۱۳۹۲). ضرورت بازبینی مدل مدیریت شهر تهران و انتخاب مدل برتر. *مدیریت شهری*، ۱۱ (۳۱)، ۱۳۷-۱۲۵.
- ۱۶) نقی‌زاده، محمد. (۱۳۹۶). معیارهای قلمرو عمومی خوب شهر. *مطالعات معماری ایران*، ۶ (۱۲)، ۹۶-۸۳.

References

- 1) Acuto, M. (2020). COVID-19: Lessons for an Urban (izing) World. *One Earth*, 2 (4), 317-319.
- 2) Amin, K., & Nazarian, A. (2019). Physical-social planning in tourist towns, a case study: Amirkabir Arak tourist town. *Geography of tourism space*, 9 (34), 1-25. [In Persian].
- 3) Assefa, G., & Frostell, B. (2007). Social sustainability and social acceptance in technology assessment: A case study of energy technologies. *Technology in society*, 29 (1), 63-78.
- 4) Barati, N., & Kakavand, E. (2015). Phenomenological exploration in order to understand an old idea in Iranian-Islamic architecture. *Bagh Nazar Quarterly*, 13 (42), 18-5. [In Persian].
- 5) Biggs, S., & Carr, A. (2015). Age-and child-friendly cities and the promise of intergenerational space. *Journal of Social Work Practice*, 29 (1), 99-112.
- 6) Colantonio, A. (2009). *Social sustainability: a review and critique of traditional versus emerging themes and assessment methods*, 865-885.
- 7) Dibazar, F., Toan, S., Jamali, S., & Valizadeh, N. (2021). The effect of general characteristics of third places on social interactions, case example: Tabriz city cafes. *Journal of Urban Studies*, 10(39), 29-40. [In Persian].
- 8) Dolbeault, J., & Turinici, G. (2020). Heterogeneous social interactions and the COVID-19 lockdown outcome in a multi-group SEIR model. *Mathematical Modelling of Natural Phenomena*, 15 (36), 1-18.
- 9) Ebrahimzadeh, I., & Nyeri, N. (2017). Measuring and evaluating the status of creative city indicators, a case study: the five areas of Zahedan city. *Geography and Development*, 16(52), 1-22. [In Persian].
- 10) Elsan, M. (2019). Civil liability of the government for infectious diseases (case study: Covid-19). *Legal Research, Law and Corona Special Issue*, 23, 243-215. [In Persian].

- 11) Felder, M. (2020). Strong, weak and invisible ties: A relational perspective on urban coexistence. *Sociology*, 54 (4), 675-692.
- 12) Finlay, J., Esposito, M., Kim, M. H., Gomez-Lopez, I., & Clarke, P. (2019). Closure of 'third places? Exploring potential consequences for collective health and wellbeing. *Health & place*, 60 (102225), 1-5.
- 13) Franch-Pardo, I., Napoletano, B. M., & Rosete-Verges, F., & Billa, L. (2020). Spatial analysis and GIS in the study of COVID-19. A review. *Science of The Total Environment*, 739, 1-10.
- 14) Glover, T. D. (2021). Neighboring in the time of coronavirus? Paying civil attention while walking the neighborhood. *Leisure Sciences*, 43 (1-2), 280-286.
- 15) Hair Jr, J. F., Matthews, L. M., Matthews, R. L., & Sarstedt, M. (2017). PLS-SEM or CB-SEM: updated guidelines on which method to use. *International Journal of Multivariate Data Analysis*, 1(2), 107-123.
- 16) Hanks, L., Zhang, L., & Line, N. (2020). Perceived similarity in third places: Understanding the effect of place attachment. *International Journal of Hospitality Management*, 86(102455), 1-9.
- 17) Hataminejad, H., Madanlojoybari, M., & Akhwan Heydari, K. (2018). Spatial analysis of physical livability of Ahvaz metropolis. *Physical Development Planning Quarterly*, 4(1), 11-23. [In Persian].
- 18) Hickman, P. (2013). Third places" and social interaction in deprived neighbourhoods in Great Britain. *Journal of Housing and the Built Environment*, 28(2), 221-236.
- 19) Javan Majidi, J., Massoud, M., & Matalabi, Q. (2017). Evaluating the level of social sustainability in historical urban contexts, a case study: Ardabil city. *Journal of Sustainable City*, 1 (4), 19-36. [In Persian].
- 20) Latham, A., & Layton, J. (2019). Social infrastructure and the public life of cities: Studying urban sociality and public spaces. *Geography Compass*, 13(7), 1-15.
- 21) Lee, J.E., & Severt, D. (2017). The role of hospitality service quality in third places for the elderly: An exploratory study. *Cornell Hospitality Quarterly*, 58(2), 214-221.
- 22) Meshkini, A., Alipour, S., Hajizadeh, M. (2019). Explaining the levels of urban creativity in the metropolitan urban system (case study: Karaj metropolis). *Human Geography Research*, 52(2), 385-400. [In Persian].
- 23) Naghizadeh, M. (2016). Criteria for a good city public realm. *Iranian Architectural Studies*, 6 (12), 96-83. [In Persian].
- 24) Nazarian, A., & Rahimi, M. (2012). The necessity of reviewing the management model of Tehran city and choosing the best model. *Urban Management*, 11 (31), 137-125.
- 25) Perugini, C., & Vladislavljević, M. (2021). Social stability challenged by Covid-19: Pandemics, inequality and policy responses. *Journal of Policy Modeling*, 43(1), 146-160.
- 26) Rafiyan, M., Rafiyan, M., Bamanian, M. (2018). An analysis on the perception of "the quality of the meaning of place" with an emphasis on the public places of Yazd city. *Studies in Human Geography*, 51(2), 411-428. [In Persian].
- 27) Sabouripour, M., & Ahmadi, A. (2019). Environmental crimes caused by Covid-19: effects and shortcomings. *Legal Research, Law and Corona Special Issue*, 23, 328-303. [In Persian].
- 28) Safaipour, M., Maleki, S., Hataminejad, H., Madanlojoybari, M. (2016). Evaluation and measurement of the components of urban prosperity in Ahvaz metropolis. *Geography and Environmental Sustainability (Geographic Research)*, 7 (22), 35-47. [In Persian].
- 29) Salemi, M., Hamzaei, M. R., & Mirkzadeh, A. A. (2011). Assessing the social stability of rural women in Sanghar city. *Women's Socio-Psychological Studies (Women's Studies)*, 1 (9), 55-78. [In Persian].

- 30) Sarai, M. H., & Hajfarosh, Sh. (2018). Neighborhood capacities underlying sustainable urban development: coexistence of poverty indicators and geographic space (case study: Yazd city). *Physical Development Planning*, 4(2), 25-50. [In Persian].
- 31) Soja, E. W. (1998). Thirdspace: Journeys to Los Angeles and other real-and-imagined places. *Capital & Class*, 22(1), 137-139.
- 32) Soleimani, M., Tolai, S., Sasanpour, F., Norouzian, M., & Shamai, A. (2019). Analysis of the role of walkability in improving the social capital of urban neighborhoods (case study: neighborhoods of Tehran metropolis). *Urban Planning Geographical Research*, 8(2), 297-279. [In Persian].
- 33) Williams, S. A. & Hipp, J. R. (2019). How great and how good?: Third places, neighbor interaction, and cohesion in the neighborhood context. *Social science research*, 77, 68-78.

